

1. 6. 2026

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Souhrn významných událostí ze světa práva

Vláda schválila balík bezpečnostních změn a sankce za nelegální překročení hranic | Koalice projednala návrh zákona o médiích veřejné služby | Nejvyšší správní soud potvrdil princip kontinuity v územním plánování | Ministerstvo spravedlnosti odsunulo reformu okresních soudů na rok 2028 | Evropský soud pro lidská práva vydal rozsudek proti České republice | Reakce na zvýšení příspěvků v České advokátní komoře | Příprava transpozice směrnice o transparentnosti odměňování v ČR | Senát Parlamentu ČR projednával návrh sociálního balíčku | Vláda schválila cenový výměr regulující ceny pohonných hmot na červen 2026

Vláda schválila zpřísnění podmínek dočasné ochrany ukrajinských uprchlíků

Kabinet Andreje Babiše na jednání v pondělí 25. května 2026 schválil návrh změnového zákona, který výrazně mění režim dočasné ochrany občanů Ukrajiny. Dočasná ochrana podle materiálu zanikne osobám, které se budou zdržovat mimo státy schengenského prostoru déle než třicet dnů, a rovněž osobám, vůči nimž bylo vydáno trestní či správní vyhoštění. Ministerstvo vnitra v čele s Lubomírem Metnarem nově nebude cizincům s dočasnou ochranou vydávat cestovní průkazy totožnosti a cizinecké pasy. Účinnost se předpokládá od 1. ledna 2027 a návrh nyní míří do Poslanecké sněmovny.

Vláda schválila balík bezpečnostních změn a sankce za nelegální překročení hranic

Součástí zmiňovaného materiálu projednaného 25. května 2026 je také zpřísnění sankcí za nelegální překračování hranic a souboru opatření v oblasti vnitřní bezpečnosti. Materiál v paragrafovém znění reaguje na zhoršující se bezpečnostní situaci a má posílit pravomoci Policie ČR i cizinecké správy. Kabinet při téže schůzi schválil rovněž zařazení Strategického podnikatelského parku Cheb na seznam zvýhodněných průmyslových zón a aktualizaci pravidel zabezpečení letecké přepravy ústavních činitelů pro rok 2026.

Vláda schválila cenový výměr regulující ceny pohonných hmot na červen 2026

Na jednání 25. května 2026 přijal kabinet nařízení vlády o cenovém výměru regulujícím ceny vybraných pohonných hmot pro období od 1. června 2026 do 30. června 2026. Opatření navazuje na zákon o regulaci cen pohonných hmot, který prezident Petr Pavel podepsal již 11. května 2026 a který umožňuje vládě v případě mimořádné situace na trhu regulovat ceny až po dobu dvanácti měsíců. Sněmovna zákon přijala ve stavu legislativní nouze a po vetu Senátu jej koalice přehlasovala.

Vláda projednala návrh zákona o registrech ve vzdělávání

Na schůzi 25. května 2026 vláda projednala návrh nového zákona o registrech ve vzdělávání, jehož

cílem je vznik registru žáků a registru pedagogických a akademických pracovníků. Oba registry mají být součástí Informačního systému ve vzdělávání spravovaného Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy. Norma má přinést jednotný datový základ pro řízení regionálního i vysokého školství a má zároveň přispět k boji proti tzv. dvojím evidencím a duplicitnímu financování. Předkladatelem je ministerstvo školství vedené Mariánem Klempířem.

Sněmovna zahájila 20. schůzi a pokračuje ve schůzi sedmnácté

Poslanecká sněmovna zahájila v úterý 26. května 2026 od 14:00 hod. 20. schůzi desátého volebního období; současně pokračovala v rozpracované 17. schůzi. V témž týdnu zasedaly mimo jiné rozpočtový výbor a výbor pro vědu, vzdělávání, mládež a sport. Program 20. schůze byl podle dostupných materiálů Kanceláře Poslanecké sněmovny zaměřen zejména na probíhající bezpečnostní a sociální agendy a obsahuje řadu vládních tisků v různých fázích legislativního procesu.

Koalice projednala návrh zákona o médiích veřejné služby

Vládní koalice se na zasedání 25. května 2026 zabývala návrhem nového zákona o médiích veřejné služby, který předkládá ministr kultury Marián Klempíř. Návrh počítá s tím, že Česká televize a Český rozhlas přestanou být financovány koncesionářskými poplatky a místo toho dostanou fixní příspěvek ze státního rozpočtu. Pro Českou televizi se uvažuje o částce přibližně 5,74 miliardy korun pro příští rok, pro Český rozhlas o 2,07 miliardy korun, což je v obou případech méně než dosavadní výnos z poplatků. Vláda by měla materiál schválit v polovině června a účinnost se předpokládá od 1. ledna 2027.

Nejvyšší správní soud potvrdil princip kontinuity v územním plánování

Nejvyšší správní soud zveřejnil 22. května 2026 rozsudek ve věci sp. zn. 21 As 229/2025 - 108 týkající se přípustnosti změn územního plánu. Soud zdůraznil princip kontinuity a předvídatelnosti územního plánování a uvedl, že změna regulace nemůže sloužit jako nástroj revize starších rozhodnutí jen proto, že je obec po čase považuje za nevhodné nebo chybné. Rozsudek má zásadní význam pro praxi obcí a developerů, neboť omezuje volnost zastupitelstev při přehodnocování dříve schválených územně plánovacích koncepcí.

Ministerstvo spravedlnosti odsunulo reformu okresních soudů na rok 2028

Ministr spravedlnosti Jeroným Tejc oznámil v průběhu sledovaného týdne, že připravovaná reforma soustavy okresních soudů začne platit až od 1. ledna 2028, nikoli již v roce 2027, jak se původně zvažovalo. První a druhá etapa, které mají snížit počet okresních soudů o 20 až 30 procent, byly sloučeny do jediného kroku. Návrh zákona má jít do připomínkového řízení až na podzim 2026. Posun reaguje na výhrady samospráv, předsedkyň krajských soudů, Soudcovské unie a odborů na obavy z dopadů na dostupnost soudů, přípravu informačních systémů i personální stabilitu.

Senát Parlamentu ČR projednával návrh sociálního balíčku

Senát se ve sledovaném týdnu v rámci ústavně-právního výboru zabýval návrhem zákona týkajícího

se státní sociální podpory, který Poslanecká sněmovna ve znění poslaneckého návrhu skupiny okolo ministra práce a sociálních věcí Aleše Juchelky schválila již 15. května 2026. Sněmovní tisk č. 124 zavádí předporodní rodičovský příspěvek ve výši 15 000 Kč měsíčně a obsahuje další úpravy v oblasti dávek na podporu rodičovství. Senátní projednávání bylo zařazeno na 25. schůzi a předpokládá se hlasování o vrácení normy s pozměňovacími návrhy.

ÚOHS zahájil správní řízení v sektoru bytového a zahradního vybavení

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže zahájil 27. května 2026 správní řízení s několika vzájemně propojenými společnostmi působícími na trhu s vybavením pro domácnost, dům a zahradu. Řízení směřuje k posouzení možného zakázaného jednání podle zákona č. [143/2001](#) Sb., o ochraně hospodářské soutěže. Úřad současně 21. května 2026 zveřejnil rozhodnutí, podle něhož spojení podniků EAG Holding SE/EAG SE a EAG Management a. s. nepodléhá povolení podle § 13 zákona, tedy nesplňuje obrátové prahy pro notifikaci.

ČNB drží základní úrokovou sazbu na 3,50 %

Česká národní banka v rámci své prognózy zveřejněné 7. května 2026, jejíž efekty se promítají do trhu i ve sledovaném týdnu, drží dvoutýdenní repo sazbu na úrovni 3,50 %. Aktuální inflace v dubnu vykázala meziroční růst spotřebitelských cen 2,5 procenta, přičemž ceny služeb rostly téměř pětiprocentním tempem. ČNB očekává, že inflace se na přelomu let 2026 a 2027 přechodně přiblíží 3 procentům a do cílového pásma se vrátí v průběhu roku 2027. Pro praxi advokátních kanceláří a klientů je významný i pokračující výkon dohledu nad poskytovateli služeb v oblasti kryptoaktiv podle nařízení MiCA.

Příprava transpozice směrnice o transparentnosti odměňování v ČR

Ministerstvo práce a sociálních věcí pokračuje v přípravě adaptace směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/970 o posílení uplatňování zásady stejné odměny za stejnou nebo rovnocennou práci. Návrh novely zákoníku práce, který resort zveřejnil k veřejné konzultaci 26. března 2026, počítá s minimalistickou transpozicí a s odkladem účinnosti většiny nových povinností až na 1. ledna 2028; reportování platových rozdílů u zaměstnavatelů se 100 a více zaměstnanci by mělo nastoupit ještě později. Česká republika tak směrnici k 7. červnu 2026 nestihne řádně transponovat a vystavuje se riziku řízení o porušení smlouvy.

Evropský soud pro lidská práva vydal rozsudek proti České republice

Evropský soud pro lidská práva ve Štrasburku vydal v průběhu sledovaného týdne rozsudek, jímž konstatoval, že české orgány porušily právo na svobodu projevu garantované článkem 10 Úmluvy zadržením české novinářky během pokojného protestu klimatických aktivistů v dolu Vršany u Mostu v roce 2020. Soud uvedl, že vnitrostátní soudy ve svých rozhodnutích neuvedly dostatečné a přesvědčivé důvody pro zadržení novinářky a pro omezení jejího práva získávat a šířit informace. Rozsudek má dopad na praxi policie i obecných soudů při jednání s novináři během veřejných shromáždění.

Reakce na zvýšení příspěvků v České advokátní komoře

V průběhu května pokračuje uvnitř České advokátní komory diskuse k oznámenému zvýšení ročního příspěvku na činnost komory z 10 600 Kč na 14 800 Kč od roku 2027. Předsedkyně ČAK Monika Novotná opakovaně připomněla, že krok je nezbytný pro pokrytí rostoucích nákladů na dohled, vzdělávání a digitalizaci.

Občanskoprávní a obchodní kolegium NS přijalo právní věty květnového zasedání

Občanskoprávní a obchodní kolegium Nejvyššího soudu schválilo na svém zasedání dne 13. května 2026 sadu právních vět rozhodnutí určených pro Sbíрку soudních rozhodnutí a stanovisek. Závěry kolegia byly v průběhu druhé poloviny května 2026 publikovány v sešitech Sbířky a v tiskových zprávách soudu a dotýkají se mimo jiné odpovědnosti státu za nemajetkovou újmu v souvislosti s trestním řízením a souvisejících procesních otázek. Pro praxi advokátů a obecných soudů jde o důležité sjednocující závěry, které dotvářejí výklad spojený s nedávnými změnami procesních předpisů.

Blíží se termín transpozice směrnice o transparentnosti odměňování

Členské státy musí směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/970 o posílení uplatňování zásady stejné odměny za stejnou nebo rovnocennou práci provést do svého právního řádu do 7. června 2026. Česká republika podle veřejně publikovaných materiálů Ministerstva práce a sociálních věcí termín nestihne, neboť návrh novely zákoníku práce s minimalistickou transpozicí by měl nabýt účinnosti až k 1. lednu 2028 a reportingové povinnosti pro velké zaměstnavatele dokonce až k 1. lednu 2031. Pro advokátní kanceláře poskytující pracovněprávní poradenství jde o zásadní téma pro klientskou komunikaci v nadcházejících měsících.

Žaloba Evropské komise proti ČR pro neimplementaci aktu o digitálních službách

Evropská komise pokračuje v řízení o porušení Smlouvy o fungování EU vůči České republice ve věci nedostatečné implementace nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2065 o jednotném trhu digitálních služeb (Digital Services Act). Komise podala 4. března 2026 k Soudnímu dvoru EU žalobu, v níž žádá určení, že Česká republika k 3. lednu 2025 neplnila své povinnosti podle článků 51 a 52 nařízení, tedy zejména nesvěřila koordinátorovi digitálních služeb potřebné vyšetřovací a sankční pravomoci. Případ se ve sledovaném týdnu nachází v písemné fázi a jeho výsledek bude mít přímý dopad na český zákon o digitálních službách a sankční režim.

SDEU upřesnil vztah úprav prodejní ceny a DPH ve věci Stellantis Portugal

Soudní dvůr Evropské unie vydal ve sledovaném období rozsudek ve věci C-603/24 Stellantis Portugal, který má přímý dopad na praxi tuzemských daňových poradců a podnikové sféry. Soud se zabýval otázkou, zda smluvní úprava prodejní ceny vozidel mezi výrobcem a distributorem, jejímž cílem je zajistit distributorovi dosažení minimální ziskové marže, představuje poskytnutí služby za úplatu ve smyslu článku 2 odst. 1 písm. c) směrnice o DPH. Rozsudek potvrzuje, že samotná

existence úprav transferových cen automaticky nezakládá zdanitelné plnění pro účely DPH, což ovlivní výklad zákona č. [235/2004](#) Sb., o DPH, v koncernovém prostředí.

Blíží se účinnost klíčových ustanovení nařízení o umělé inteligenci

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1689 (AI Act) má pro Českou republiku zásadní termín 2. srpna 2026, kdy nabude účinnosti většina jeho ustanovení, včetně pravidel pro vysoce rizikové systémy AI a režimu obecných modelů AI. Vnitrostátní dohled bude rozdělen mezi Český telekomunikační úřad jako centrální orgán, Českou agenturu pro standardizaci, Českou národní banku, Úřad pro ochranu osobních údajů a Veřejného ochránce práv. Adaptační zákon, který má v ČR upravit dohled, sankce a součinnost úřadů, je v gesci Ministerstva průmyslu a obchodu a očekává se jeho předložení v průběhu roku 2026.

Termín pro spuštění Evropské peněženky digitální identity se přibližuje

Na základě nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1183 (eIDAS 2.0) mají členské státy do 31. prosince 2026 vyvinout a zpřístupnit nejméně jednu certifikovanou evropskou peněženku digitální identity (EUDIW) pro občany, rezidenty a právnické osoby. V České republice projekt zajišťuje Digitální a informační agentura a peněženka má vycházet z mobilní aplikace eDoklady. Produkční provoz se předpokládá nejpozději v prvním čtvrtletí 2027. Klíčové dopady se očekávají v oblasti autentizace klientů u advokátů, finančních institucí, notářů a státní správy a rovněž v oblasti elektronického podpisu právních jednání.

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nový zákon o veřejných dražbách, aukce a obálkové metody](#)
- [Evropská unie mění pravidla plateb: více odpovědnosti, intenzivnější zpracování dat, více kontrol](#)
- [Pohled přes hranice - natáčení pornografických klipů jako důvod výpovědi z nájmu bytu](#)
- [Nařízení EU o umělé inteligenci a jeho dopady na využití jazykových modelů v advokátní praxi](#)
- [Revize zájezdové směrnice: co přináší, co hrozilo a co to znamená pro praxi](#)
- [Kupní smlouva o převodu nemovitosti bez uvedení výše kupní ceny](#)
- [Odpovědnost zaměstnavatele a zaměstnance v souvislosti s využitím umělé inteligence](#)
- [Nový návrh zákona o platformové práci - 2. díl: Redefinice závislé práce](#)
- [Druhá „tlačítková novela“: povinné tlačítko pro odstoupení od smlouvy](#)
- [JIŘÍ HARNACH - VEŘEJNÉ ZAKÁZKY LIVE! - ČERVEN 2026](#)
- [Souhlas s veřejným užíváním pozemku jako překážka nároku na bezdůvodné obohacení - nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2541/25](#)